

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Дияна Димитрова Янкова

Нов български университет, Департамент „Чужди езици и култури”

Професор по научно направление 2.1. Филология

Председател на научно жури по обявен конкурс за академичната длъжност **доцент** в професионално направление 2.1. Филология (испански език) с единствен кандидат

гл. ас. д-р Венета Атанасова Сиракова

Настоящото становище се изготвя в изпълнение на Заповед № 3-РК – 119/27.01.2020 г. на Ректора на Нов български университет и съгласно съществуващия Закон за развитие на академичния състав. Становището е изготвено съобразно с Правилника за приложение на Закона за развитието на академичния състав в Република България и с Приложение 3 към Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

От приложената справка на кандидата става ясно, че представените от гл. ас. д-р Венета Сиракова научни трудове, цитирания и друга документация напълно отговарят на минималните национални изисквания от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ), както и на изискванията на Нов български университет за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Монографичният труд на Венета Сиракова „Поезия и превод. Любовната лирика на Пабло Неруда“. София: Издателство на Нов български университет, 2019. ISBN: 978-619-233-054-5 (187 стр.) засяга някои от най-сложните за предаване в превода аспекти на поетичния текст, като неговото звучене, метриката и римуването му. Като се тръгва от концепциите за преводимостта на поезията, в монографията се анализират онези пластове на поетичната форма, които неизбежно търпят загуби в процеса на превода, с цел да се установят определени закономерности за тяхното

пресъздаване в чужда езикова, литературна и културна среда. Проучването се основава на съпоставка на подбрани стихотворения от любовната лирика на чилийския поет-нобелист Пабло Неруда (1904-1973) с техните преводи на български език, извършени от различни преводачи през различни периоди от време.

Основните приноси на книгата са свързани именно с анализа на ограниченията в превода на поезия от испански на български език под влияние на различията между двете езикови системи и литературни традиции, като с цел да се направи разлика между тези ограничения и традиционните тези за непреводимостта на поезията, те са включени в новосъздаденото понятие "неизразимост" на поетичния текст на чужд език. Заедно с това в монографията се представят непубликувани досега в България данни от личния живот на поета, включително и за жените, които са го вдъхновили за написването на посочените стихосбирки, а това превръща книгата в интересно четиво за любителите на поезията на Пабло Неруда.

Книгата е структурирана в пет глави, а в заключението са обобщени проблемите, които отдалечават езиците, литературите и културите.

2. Други публикации след защитата на дисертационния труд

Освен с хабилитационен си труд гл. ас. д-р Венета Сиракова кандидатства в конкурса с публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд - двуезичен сборник със стихове на Габриела Мистрал: Мистрал, Г. *Всички щяхме да сме царици. Поезията на Габриела Мистрал*. Съставителство и превод от испански В. Сиракова, под егидата на Посолството на Чили в Румъния и с разрешението на Францисканския орден на Чили, София, 2015 г. Книгата е ценно и новаторско издание, в което В. Сиракова прилага в преводаческата практика теоретичните разработки от дисертацията си, посветена именно на Габриела Мистрал, и дава нова насока в интерпретирането на поезията на чилийската поетеса извън наложените в течение на десетилетия стереотипи, включително и чрез предходни преводи на български език.

Представените други публикации на кандидатката включват две статии от областта на чуждоезиковото обучение, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, които засягат малко изследвани у нас проблеми от сферата на обучението по превод на поетичен текст, както и въпроси за използването на поезията като инструмент в съвременните учебници по испански език. Заедно с това са представени и още 13 статии и доклади, публикувани в редактирани колективни томове, засягащи различни аспекти от областта

на превода на поезия или литературоведски въпроси по теми от испаноамериканската литература, които също не са били изследвани в България до момента на издаването им, като всички публикации се отличават със задълбоченост и оригиналност.

3. Цитиране от други автори

От представените материали се вижда, че публикациите на д-р Сиракова са цитирани от редица автори в научни статии, в монографии и колективни трудове с научно рецензиране, както и в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или включени в Националния референтен списък на НАЦИД (общо осем цитирания).

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Д-р Венета Сиракова е участвала в дългосрочни изследователски и научно-практически проекти, свързани с летните школи по превод TRAD NBU като ръководител на проект, организатор и докладчик; в преводни проекти на студенти от БП „Испанистика“ (с втори чужд език английски) и майнър програма „Приложен испански език“ като рецензент и/или организатор и в Средношколския конкурс по превод на департамент „Чужди езици и култури“ като организатор и проверител на преводите с испански език. Участието в тези проекти на студенти от НБУ и от други университети, както и на ученици от средното училище, е пряко доказателство за приложение на изследователската работа на кандидатката в практиката.

III. Учебна и преподавателска дейност

Д-р Сиракова е изпълнявала надлежно норматива си за аудиторна и извънаудиторна заетост; работила е активно в електронния обучителен модул Moodle на НБУ, където е качвала авторски материали във всички курсове, които е водила през отчетния период, но заслужават внимание двата ѝ лекционни курса - BCLB 777 *Науката за превода* и ESPB 812 *История на испаноамериканската литература*; съвместно със Ст. Мичев е разработила пълен електронен курс за обучение на испански език на езиково равнище A2 пак в платформата Moodle; участвала е активно в развитието и усъвършенстването на БП „Испанистика“ и е разработила през годините многобройни курсове за нея, главно в областта на практическия испански език и практическия превод. Средната оценка за удовлетвореност от страна на студентите на д-р Венета Сиракова е над 4.50 от максимален 5.00.

IV. Административна и обществена дейност

Гл. ас. д-р Венета Сиракова редовно участва в заседанията на съвета на департамент „Романистика и германистика“ (съществувал до пролетния семестър на уч. 2017-2018 г.) и на настоящия департамент „Чужди езици и култури“. През годините е заемала различни длъжности в академическата администрация: координатор на програма Еразъм/Сократ на департамент „Чужди езици и литератури“ през 2005-2006 г.; директор на БП „Чужди езици и култури – Испанистика“ през 2006-2009 г.; програмен консултант на БП „Германистика“, БП „Романистика“, БП „Испанистика“ и БП „Италианистика“, както и на майнър програми „Приложен немски език“, „Приложен френски език“, „Приложен испански език“ и „Приложен италиански език“ през пролетния семестър на уч. 2018-2019 г.; член на Програмния съвет към департамент „Чужди езици и култури“ също през пролетния семестър на уч. 2018-2019 г. Венета Сиракова участва активно в дейностите на департамент „Чужди езици и култури“, включително и в тези за привличане на студенти в програмите на департамента.

V. Лични впечатления от кандидата.

Познавам Венета Сиракова от много години и личните ми впечатления са за спокоен, добронамерен и позитивен колега, който създава ведро настроение и умее да работи в екип, с внимание вниква във всеки казус, независимо дали е на студент или преподавател, и намира начини да помогне.

Заклучение.

С оглед на гореизложеното смятам, че гл.ас. д-р Венета Сиракова напълно отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „доцент“ по 2.1.Филология (испански език) и предлагам допускането ѝ до избор от Академичния съвет на НБУ.

София, 29.02.2020 г.

Председател на научното жури:

(проф. д-р Дияна Янкова)

